

HAAPAVEDEN KAUPUNKI

Talousraportti III 01-09/2021

SISÄLLYSLUETTELO

1. Yleistä taloustilanteesta.....	3
2. Talousarvion toteutuminen III/2021.....	4
3. Kaupungin tulos III/2021.....	13
4. Investoinnit III/2021.....	15

1. YLEISTÄ TALOUSTILANTEESTA

Kuntaliiton mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymi laski 2,9 prosenttia vuonna 2020, mikä oli huomattavasti pienempi pudotus kuin mitä koronarajoitustoimien alkumetreillä odotettiin. Supistuminen oli erittäin voimakasta majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, liikenteen toimialalla sekä taiteiden, viihteen ja virkistyksen palveluissa. Suhdannelaitokset ovat hyvin yksituumaisia siitä, että talouskasvu jatkuu loppuvuonna 2021 sekä alkuvuonna 2022 bruttokansantuotteen kasvuvauhdin ollessa arviolta noin 3 prosenttia. Kasvupyrähdysen jälkeen BKT:n kasvu uhkaa hidastua 1-1,5 prosentin haarukkaan. Tämän enempään vanheneva Suomi ei nykyinenolla yllä.

Työllisyyden kasvu on vuoden aikana nopeutunut merkittävästi. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla. Syyskuun työllisyyskatsauksen mukaan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli 10,1 prosenttia, eli 1,9 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuosi sitten. Työttömyys laski kaikilla koulutusasteilla ja ammattiryhmissä edellisen vuoden syyskuuhun verrattuna, kun taas pitkäaikaistyöttömyys kasvoi. Työttömyys oli Pohjois-Pohjanmaalla 10,0 % ja Haapavedellä 6,9 % eli yhteensä 193 työtöntä työnhakijaa.

Koronan rajoitustoimet ovat näkyneet voimakkaasti kuntien taloudessa. Kuntataloudessa koronaepidemia kasvattaa vuonna 2021 yhä kustannuksia ja myös vielä seuraavana vuonnakin, joita syntyy muun muassa rokottamisesta, potilaiden hoidosta ja varautumisesta. Menetyksiä aiheutuu myös esimerkiksi asiakasmaksujen menetyksistä. Koronan rajoitustoimien vuoksi joissakin kuntien toiminnoissa voi syntyä alkuvuonna kuitenkin myös säästöjä tai hoitovelan kasvua, joiden arviointi on kuitenkin hyvin hankalaa. Koronapandemian vaikutukset yksittäisiin kuntiin ovat olleet hyvinkin erilaisia johtuen muun muassa kuntien erilaisista tulorakenteista, elinkeinorakenteista, palvelurakenteista, koronatapausten määrästä ja maantieteellisestä sijainnista.

Kuntaliiton syyskuussa päivitetyn veroennusteen mukaan Haapaveden verotuloksi odotetaan kirjattavan vuoden 2021 aikana 22,28 miljoonaa euroa (M€), mikä on noin 0,7 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2020 tilitetyt verotulot yhteensä. Ennusteessa vuoden 2022 verotulojen yhteissumman arvioidaan olevan 22,29 M€. Haapaveden kaupungin talousarvion 2021 ennustetut verot ovat yhteensä 21,49 M€ eli eroa Kuntaliiton ennusteeseen on noin 0,8 miljoonaa euroa. Valtionosuuksia odotetaan maksettavan ennusteen mukaan 26,20 miljoonan euron verran vuonna 2021, mikä on noin 0,2 M€ enemmän kuin kaupungin talousarviossa. Tilikaudella 2020 valtionosuuksia maksettiin yhteensä 26,831 M€, joista koronatuen suora osuus oli 1,7 M€. Sosiaali- ja terveysministeriö on syksyllä avannut avustushaun kunnille ja sairaanhoitopiireille koronasta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi. Vielä ei voida arvioida mahdollisten korvausten suuruutta tai ajankohtaa.

Kuntatalouden kehitysnäkymät ovat olleet vaikeat pitkään kuntien tulo- ja menokehityksen rakenteellisen epätasapainon vuoksi jo ennen koronapandemian alkamista. Haapaveden kaupungin tulevaisuuden näkymät eivät ole koronapandemian aiheuttamien tuloheikennysten ja kululisäysten sekä mahdollisten uusien investointihankkeiden toteutumisen takia selvät. Lisäksi väestön ikääntyminen ja syntyvyyden lasku vaikuttavat voimakkaasti niin taloudelliseen kantokykyyn kuin edellytyksiin järjestää asukkaille lakisääteiset palvelut nyt ja tulevaisuudessa.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN III/2021

Vuoden 2021 aikana talousarvioon ei ole tehty lisäyksiä joulukuun 2020 valtuustokäsittelyn jälkeen.

Kesäkuun loppuun mennessä tilivuodesta on kulunut 75 %. Taulukoissa esitetyt luvut ovat tuhansia euroja. Käyttötalouden luvut sisältävät niin sisäiset kuin ulkoisetkin käyttötalouteen liittyvät menot ja tulot.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	6 980	1 534	21,98	3 278	46,96	4 899	70,19
Menot	-9 623	-2 451	25,47	-4 862	50,52	-7 091	73,69
Netto	-2 643	-916	34,67	-1 584	59,93	-2 192	82,93

Kaupunginhallitukseen sisältyy yleishallinnon, pelastustoimen, ruoka- ja puhdistuspalveluiden sekä lomatoimen tulosalueet. Toimintatuotot ovat toteutuneet 70,2 prosenttisesti kolmannesvuositalousarvioon nähden johtuen yleishallinnon avustusten sekä tukien, mutta myös lomatoimen sekä sosiaalipuolen ruokapalveluiden maksujen pienemmistä toteutuneista tuloista. Menot ovat realisoituneet kokonaisuudessaan 73,7 prosenttisesti, missä näkyy muun muassa yleishallinnon talous- ja it-puolen asiantuntijapalveluostojen kasvua suhteessa talousarvioon. Pääasiassa koronasta johtuen lomatoimen mutta myös yleishallinnon matkakulukorvausten sekä ruokapalveluiden elintarvikeostot ovat olleet vähemmän, kun taas puhtaanapitopalveluiden ja -tarvikkeiden ostoissa on kasvupaineita. Henkilöstö ei ole käyttänyt liikunta- ja kulttuuripuolen Smartum-henkilöstöetua kuten ollaan arvioitu, mikä pienentää tähän budjetoitua ostokustannusta.

Yleishallinto	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	1 420	233	16,41	592	41,66	897	63,21
Menot	-3 285	-868	26,42	-1 700	51,75	-2 507	76,33
Netto	-1 865	-635	34,04	-1 108	59,43	-1 610	86,31

Pelastustoimi	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Menot	-808	-202	24,99	-404	49,98	-606	74,97
Netto	-808	-202	24,99	-404	49,98	-606	74,97

Ruoka ja puhd.palvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	2 655	643	24,23	1 291	48,65	1 941	73,12
Menot	-2 558	-684	26,72	-1 368	53,48	-1 985	77,59
Netto	96	-40	-41,83	-77	-79,67	-44	-45,42

Maaseututoimi	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Menot	-82	0	0,47	-1	0,93	-1	1,40
Netto	-82	0	0,47	-1	0,93	-1	1,40

Lomatoimi	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	2 906	658	22,65	1 395	48,01	2 061	70,92
Menot	-2 890	-697	24,11	-1 389	48,06	-1 992	68,92
Netto	16	-39	-247,79	6	39,49	69	441,45

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Menot	-63	-3	4,48	-14	22,45	-25	39,43
Netto	-63	-3	4,48	-14	22,45	-25	39,43

Kaupunginvaltuuston kulut ovat olleet maltilliset ja ne koostuvat pitkälti luottamushenkilöiden palkkioista.

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Menot	-11	-2	17,74	-19	167,58	-42	365,40
Netto	-11	-2	17,74	-19	167,58	-42	365,40

Vaaleihin liittyvät määrärahojen ylityksen johtuvat siitä, että henkilöstökulut olivat noin 15 tuhatta euroa budjetoitua enemmän ja ilmoitus- ja muut painatuskulut, äänestystoimipisteen kalustokulut sekä it-palvelukulut olivat arviota myös noin 15 tuhatta euroa enemmän.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	23	6	25,00	11	50,00	17	75,00
Menot	-26	0	0,00	-11	42,39	-13	49,00
Netto	-3	6	-185,01	0	-13,93	4	-143,42

Tarkastuslautakunnan kulut muodostuvat suurimmaksi osaksi tilintarkastusyhteisön asiantuntijapalvelukuluista, jotka vyörytetään sisäisesti kaikille hallintokunnille eteenpäin.

Perusturvalautakunta

Perusturvajohtaja Ritva Hantula

Perusturvalautakunta	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	9 498	2 503	26,35	4 912	51,71	7 403	77,94
Menot	-36 942	-9 720	26,31	-19 791	53,57	-29 382	79,54
Netto	-27 444	-7 216	26,30	-14 879	54,22	-21 979	80,09

Kokonaisuus on ylittynyt. Tulot ovat toteutuneet suunnitellusti. Maksuasetuksen muutos heinäkuun alusta heikentää loppuvuodesta tulokertymää. Henkilöstömenoissa on ylitystä useissa yksiköissä johtuen eri mittaisista sairauslomista ja perhevapaista, joihin on ollut välttämätön ottaa sijainen. Koronanäytteenottoon, jäljitykseen ja rokotuksiin on palkattu lisätyövoimaa, mikä nostaa kustannuksia erityisesti vastaanotolla ja neuvoloissa. Suojaustarvikkeiden runsas käyttö näkyy kaikissa yksiköissä. Perhe- ja sosiaalipalveluissa lasten- ja nuorten hoidon kustannukset ovat nousseet, koska on jouduttu tekemään useita uusia lastensuojelun sijoituksia. Ennaltaehkäisevänä palveluna on ostettu tukihenkilöpalvelua ja tukiperheviikonloppuja. Myös kehitysvammahuollossa on jouduttu ostamaan kalliimpaa ostopalvelua. Hoito- ja hoivapalveluissa on henkilöstömenojen

lisäksi ylittynyt ostetut vuodeosastopalvelut. Asiakkailta on ollut poikkeuksellisen pitkiä hoitajaksoja, mikä näkyy myös merkittävänä erikoissairaanhoidon ylityksenä. Erikoissairaanhoido ylittyy molemmissa kunnissa huomattavasti. Covid19-kustannukset ovat kokonaisuudessaan 9 kuukauden ajalta 522 309 €.

Perusturvan hallinto

Perusturvajohtaja Ritva Hantula

Perusturvan hallinto	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	133	33	25,00	66	50,00	100	75,00
Menot	-573	-137	23,88	-273	47,69	-403	70,35
Netto	-440	-104	23,55	-207	47,00	-303	68,94

Hallinnon tulos on vanhat eläkemenoperusteiset KuEL-maksut (Haapavesi) ta 440 000 €, tot. III nelj. 315 629 €. Hallinnon omat menot alittuvat.

Terveyspalvelut

Perusturvajohtaja Ritva Hantula

Terveyspalvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	1 696	448	26,42	884	52,12	1 324	78,07
Menot	-5 577	-1 480	26,53	-2 944	52,79	-4 344	77,89
Netto	-3 881	-1 032	26,58	-2 060	53,08	-3 020	77,81

Kokonaisuus on ylittynyt. Tulokertymä on alkuvuodesta arvioitua suurempi. Maksuasetuksen muutos heinäkuun alusta heikentää loppuvuodesta tulokertymää, kun hoitajamaksut jäävät pois. Vastaanotolla henkilöstömenoissa ylitystä, koska lisähenkilöstöä on palkattu koronatehtäviin. Myös pidempiä sairauslomia on ollut, joihin on ollut välttämätöntä palkata sijaisia. Laboratoriokustannukset ylittivät merkittävästi koronanäytteistä johtuen. Asiakkaille jaettavien hoitotarvikkeiden kustannukset ovat arvioitua suuremmat.

Covid-19 kustannukset pelkästään terveyspalvelujen osalta ovat n. 343 000 €.

Hoito- ja hoivapalvelut

Hoito- ja hoivapalvelupäällikkö Marko Niiranen

Hoito- ja hoivapalvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	3 440	955	27,76	1 820	52,91	2 744	79,76
Menot	-10 839	-2 828	26,09	-5 775	53,28	-8 617	79,50
Netto	-7 398	-1 873	25,32	-3 954	53,45	-5 873	79,38

Koronasta johtuen hoitotarvikemenot kasvaneet, kalliita lääkkeitä (á 3000€/annosx2 annosta) mm. kotisairaalassa, mitkä toisaalta vähentävät toistuvia vuodeosastojaksoja. Koronasta johtuen intervaleja ei ole omissa yksiköissä voitu pitää, mikä vuoksi on paljon ostopalveluja ja tilapäisjaksoja yksityisillä. Henkilökunnalla runsaasti poissaoloja kolmivuorotyöyksiköissä. Lakisäätöiset palvelut on pystyttävä hoitamaan, joten sijaisia on palkattava, mikäli vain saadaan. Erilliskorvauksien määrä moninkertaistunut, koska sijaisten saanti vaikeaa ja oma henkilökunta tehnyt lisävuoroja. 1.7.2021 voimaan tullut asiakasmaksulain muutos pienensi tulopohjaa merkittävästi. Asiakkailta ollut vaikeita sairauksia, joiden hoitoajat ovat olleet pitkiä ensin

erikoissairaanhoidossa ja myöhemmin vuodeosastoilla. Oppisopimuskoulutettavat, joiden palkkoihin ei ollut talousarvioissa varauduttu, aloittivat opinnot elokuussa.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelupäällikkö Marge Fingerroos

Perhe- ja sosiaalipalvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	2 229	566	25,39	1 139	51,12	1 733	77,76
Menot	-9 102	-2 417	26,55	-4 912	53,96	-7 454	81,89
Netto	-6 874	-1 851	26,93	-3 772	54,88	-5 721	83,23

Aikuissosiaalityössä jouduttu ostamaan SHL:n mukaista asumispalvelua 2 paikkaa ½ vuotta ja edelleen 1 paikka. Lasten ja nuorten huollossa yksityisiltä ostettu enemmän perhetyötä ja lapsiperheiden kotipalvelua, elokuussa aloitti myös omana työnä lisänä määräaikainen perhetyöntekijä. Ostettu enemmän tukihenkilöpalvelua ja tukiperhe viikonloppuja yksityisiltä. Useampi kodin ulkopuolelle tehty sijoitus. Lakimiespalveluja käytetty enemmän. Matkakuluja enemmän, koska jouduttu tekemään lasten ja vanhempien tapaamisia enemmän liittyen sijoituksiin. Omaishoidontukea myönnetty enemmän. Mielenterveys asumispalveluja jouduttu ostamaan enemmän, samoin intervallihoitoa. Kehitysvammahuollon ostetuissa asumispalveluissa jouduttu ostamaan ns. vierihoitoa 24/7 koko vuoden ajan ja myös laitoshoidon ostettu lyhyitä jaksoja kahdelle asiakkaalle. Neuvolassa palkkakustannuksissa nousua, johtuen lisätöyvoiman palkkaamisesta koronarokotuksiin.

Erikoissairaanhoito

Johtava ylilääkäri Anne Niemelä

Erikoissairaanhoito	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	2 000	501	25,04	1 002	50,09	1 502	75,11
Menot	-10 850	-2 833	26,11	-5 836	53,79	-8 485	78,20
Netto	-8 850	-2 332	26,35	-4 834	54,63	-6 983	78,90

Haapavesi: Erikoissairaanhoito ylittynyt budjetoidusta. Shp:n laskutus yht. 1-9/2021 5 815 330 € (74,4% shp:n budjetoimasta, nousu 1-9/2020 verrattuna 379716 € eli 7%). Shp:n suurimmat toteutumaprosentit ovat medisiininen tulosalue 86,6% (kardiologia 79,6%, syöpätaudit ja hematologia 153,4%), operatiivisen tulosalueen pehmytkudoskirurgia 80,9%, lasten ja naisten tulosalue 77,5% (lapset ja nuoret 92,4%) ja Oulaskankaan tulosalueen konservatiivinen alue 82,7%.

Pyhäntä: Erikoissairaanhoito alittunut budjetoidusta. Shp:n laskutus yht. 1-9/2021 1 218 115 € (70,4% shp:n budjetoimasta, lasku 1-9/2020 verrattuna 237937 € eli 16,3%). Shp:n suurimmat toteutumaprosentit ovat medisiinisen tulosalueen sisätaudit ja keuhkosairaudet 207,1%, operatiivisen tulosalueen pään ja kaulan sairaudet 78,3%, kuntoutus 111,3%, psykiatrian tulosalue 123% (lastenpsykiatria 3576%, psykoosit ja nuorisopsykiatria 142,5%) ja Oulaskankaan tulosalue 80,4% (operatiivinen alue 86,1%).

Perusturvalautakunnan projektit

Perusturvajohtaja Ritva Hantula

Perusturvalautakunnan projekti	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	0	0	25,25	0	50,50	0	75,74
Menot	-1	-25	2 452,94	-51	4 957,63	-79	7 687,44
Netto	-1	-25	3 048,08	-51	6 160,59	-79	9 553,42

Toteumassa näkyvät vain menot. POPsote-hankkeen maksatushakemukset tehdään puolivuositain, joten tulot eivät näy vielä toteutumassa. Talousarviossa Haapaveden maksuosuus 824 € ja Pyhännän maksuosuus 202 €.

Ympäristöterveyslautakunta

Ympäristöpalvelupäällikkö Harri Heikkilä

Ympäristöterveyslautakunta	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	786	191	24,29	397	50,55	587	74,60
Menot	-1 096	-305	27,85	-593	54,12	-859	78,37
Netto	-310	-114	36,89	-196	63,16	-273	87,92

Kokonaisuus on ylittynyt. Tuloista puuttuu 10 000 € polimaksuja, jotka kirjautuivat lokakuulle. Lisäksi puuttuu lupa- ja valvontamaksuja. Maksettiin ennakoimattomia loma- ja palkkamaksuja päätyneiden virkasuhteiden vuoksi. Eläinlääkäritilanteen vuoksi jouduttiin käyttämään päivystyksiin ja päivätöihin ostopalvelua. Hankittiin työsuojelutarkoituksessa työhuonekalusteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Sivistysjohtaja Erkki Seitajärvi

Kasvatus ja koulutus lautakunt	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	652	271	41,58	403	61,81	528	80,98
Menot	-14 109	-3 752	26,60	-7 444	52,76	-10 831	76,77
Netto	-13 457	-3 481	25,87	-7 040	52,32	-10 303	76,56

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on kokonaisuudessaan pysynyt kutakuinkin budjetissa. Henkilöstökulut ylittyvät lähinnä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstökulujen ylityksen vuoksi. Kotikuntakorvauksia tulee noin 30 000 euroa yli arvioidun. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on käsitellyt vuodelle 2021 lisätalousarvion n. 186 000 euroa.

Sivistystoimen hallinto	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	188	44	23,43	92	48,84	136	72,29
Menot	-469	-112	23,91	-216	45,95	-325	69,13
Netto	-281	-68	24,23	-124	44,02	-189	67,01

Sivistystoimen hallinto on pysynyt budjetissa. Kotikuntakorvauksia on tullut budjetoitua enemmän.

Perusopetus	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	167	157	94,19	174	104,19	219	131,15
Menot	-8 508	-2 227	26,18	-4 445	52,24	-6 465	75,99
Netto	-8 341	-2 070	24,82	-4 271	51,20	-6 246	74,88

Perusopetus on pysynyt budjetissa. Tuloja on kertynyt budjetoitua enemmän johtuen budjetoitua suuremmista valtionavustuksista. Suurimpana ns. korona-avustukset.

Koronan vaikutukset näkyvät mm. täydennyskoulutuksiin varattujen menojen (koulutuskulut, majoitus ja matkat) selvänä alittumisena. Usealla alakoululla on ollut varsin paljon sairauspoissaoloja, minkä johdosta sijaisuuksiin varatut määrärahat ylittyvät. Lomarahat näkyvät myös jo toteumassa. Vattukylän 3. koulunkäynninohjaajaa ei ole budjetoitu tälle vuodelle. Kokonaisuudessaan henkilöstömenot ylittävät budjetin jonkin verran (toteuma 77,59%).

Lukio-opetus	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	26	17	66,40	18	68,24	19	71,97
Menot	-985	-235	23,86	-476	48,33	-698	70,87
Netto	-959	-218	22,72	-458	47,80	-679	70,84

Lukio-opetus on pysynyt budjetissa. Koronan vaikutukset näkyvät täydennyskoulutuksiin varattujen menojen selvänä alittumisena. Henkilöstökulut ovat jonkin verran alle budjetoidun, koska syksyn ylitunnit näkyvät vasta lokakuun palkassa. Oppivelvollisuusudistukseen liittyvä menojen lisäys tulee näkymään vasta loppuvuoden luvuissa, mutta lukio pysynee budjetissa.

Varhaiskasvatus	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	271	53	19,38	120	44,07	154	56,95
Menot	-4 146	-1 178	28,40	-2 307	55,64	-3 343	80,63
Netto	-3 875	-1 125	29,03	-2 187	56,45	-3 189	82,29

Varhaiskasvatuksen menojen ylitykselle on muun muassa seuraavia syitä; Useita pitkiä sairauslomia sekä kevään että syksyn 2021 aikana, joista ainakin yksi on ollut työtapaturma. Kaksivuotisen esiopetuskokeilun opetussuunnitelmatyöskentely vaatinut paljon henkilöstöresurssia, jolloin ryhmiin on jouduttu ottamaan sijaisia. Koronatesteistä johtuvat sairauslomat ja niihin sijaisten palkkaaminen aiheuttaa myös lisäkuluja.

Ryhmät ovat suuria, koska varhaiskasvatuksen piiriin on hakeutunut enemmän lapsia, kuin paikkoja on ollut vapaana. Tämän johdosta on jouduttu palkkaamaan sijaisia. Ryhmät ovat olleet myös haastavia ja lasten ja aikuisten turvallisuuden takia sijaisia on jouduttu palkkaamaan lähes aina, kun ryhmästä joku työntekijä on ollut pois. Aikavälille 1.1.21-31.7.21 on jouduttu palkkaamaan yksi henkilökohtainen avustaja, jota ei ole budjetoitu vuodelle 2021.

Tulojen alitukselle on myös erinäiset syyt; Alkuvuoden 2021 aikana varhaiskasvatuksessa 99 lapsella oli 0 € varhaiskasvatusmaksu, joka on n. 34 % kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista. 1.8.2021 alkaen asiakasmaksujen tuloarvoja korotettiin 30 % ja tämän johdosta monen perheen varhaiskasvatusmaksut ovat pienentyneet. Myös 0 € varhaiskasvatuksen maksut ovat edelleen lisääntyneet ko. korotuksen myötä.

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	638	104	16,29	193	30,25	272	42,57
Menot	-3 089	-730	23,63	-1 466	47,46	-2 265	73,34
Netto	-2 451	-626	25,54	-1 273	51,94	-1 994	81,35

Hyvinvointilautakunnan alle kohdistuu kirjasto-, liikunta-, kulttuuripalveluiden sekä nuorisotyön, työllistämispalveluiden sekä Jokilaaksojen musiikkiopiston tulot ja menot. Tuloja ei ole kertynyt koronasta johtuvien tilojen sulkujen vuoksi normaaliin tapaan erityisesti liikunta- ja kulttuuripuolella. Osa liikuntapuolen tuloista on myös jaksottunut vuoden viimeiselle kvartaalille, minkä vuoksi toimintakate poikkeaa negatiivisesti kolmanneskvartaalitalousarvion prosenttiodotuksesta, mutta tasoittuu loppuvuotta kohden. Toimintatuottojen tuet ja avustukset, erityisesti työllistämistuen ja valtioavustusten osalta, ovat olleet talousarviota pienemmät. Kulut, erityisesti henkilöstökulut, ovat olleet pienemmät kaikissa tulosalueissa, mutta erityisesti työllistämispalveluissa, jossa yhden toimen osalta paikkaa ei ole täytetty ja palkkatukityöllistäminen ei ole toteutunut koronan vuoksi täysin suunnitellusti. Ainoastaan nuorisotyön arviota isompia kustannuksia selittää syksyllä valmistunut skeittipuisto, johon on saatu avustusta, mutta hankkeen avustustilytykset eivät vielä näy syyskuun luvuissa.

Kirjastopalvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	18	2	9,13	4	23,67	11	63,66
Menot	-456	-126	27,55	-219	48,04	-314	68,95
Netto	-438	-124	28,30	-215	49,04	-303	69,16

Liikuntapalvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	302	1	0,35	41	13,73	69	22,69
Menot	-1 174	-255	21,76	-573	48,80	-852	72,58
Netto	-872	-254	29,18	-531	60,95	-783	89,86

Kulttuuripalvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	32	4	13,81	4	13,81	11	35,29
Menot	-171	-38	22,31	-80	47,05	-121	70,46
Netto	-139	-34	24,26	-76	54,69	-109	78,55

Jokilaaksojen musiikkiopisto	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Menot	-96	-24	25,00	-72	75,00	-72	75,00
Netto	-96	-24	25,00	-72	75,00	-72	75,00

Nuorisotyö	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	106	45	43,00	46	43,36	46	43,47
Menot	-290	-61	20,90	-119	41,05	-271	93,41
Netto	-184	-15	8,24	-73	39,72	-225	122,05

Työllistämispalvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	181	51	28,46	97	53,76	135	74,45
Menot	-902	-226	25,04	-402	44,61	-635	70,46
Netto	-721	-174	24,19	-305	42,31	-501	69,47

Kansalaisopiston johtokunta

Rehtori Anu Hultqvist

Kansalaisopiston johtokunta	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	864	133	15,44	334	38,67	474	54,86
Menot	-1 688	-268	15,87	-662	39,22	-897	53,15
Netto	-825	-135	16,32	-328	39,81	-424	51,37

Jokihelmen opiston toteumaprosentti on 51,4 %. Opiston hallinnon toteuma on 58,5 %, mutta tulosta parantaa vuodelle 2022 saadun opintoseteliavustuksen näkyminen hallinnon tulona. Kyseinen raha on tarkoitettu jaettavaksi vuonna 2022 ja se siirretään omalle projektille sekä tilinpäätöksen yhteydessä vuodelle 2022. Haapaveden opetustoiminnan toteuma on 64,7 %. Toteuma on alhainen, koska keväällä 2021 jäi suunnitelluista tunneista suuri osa pitämättä. Syksy 2021 on suunniteltu normaalia pidemmäksi, jotta tuntitoteumaa sekä asiakasmaksutuloja saataisiin korjattua kuluvalla vuodelle.

HAAPAVESI

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-9/2021	Jäljellä	Tot.%
Vst-opetus						
Muut tulot	127 960 €	96 303 €	132 222 €	26 517 €	105 705 €	20,1 %
Tuotot yhteensä	127 960 €	96 303 €	132 222 €	26 517 €	105 705 €	20,1 %
Toimintakulut	534 629 €	430 527 €	464 229 €	241 434 €	222 795 €	52,0 %
Toimintakate	406 668 €	334 224 €	332 007 €	214 917 €	117 090 €	64,7 %
Kunnan maksuosuus (vst-opetus)	160 168 €	80 781 €	91 115 €	68 336 €	22 779 €	75,0 %
Valtionosuus (arvio)/toimintakate	246 500 €	253 442 €	240 892 €	146 581 €	94 311 €	60,8 %
Hallinto						
Kunnan maksuosuus (hallinto)	82 920 €	91 345 €	97 838 €	67 969 €	29 869 €	69,5 %
Kunnan maksuosuus yhteensä	241 288 €	163 213 €	188 953 €	136 306 €	52 647 €	72,1 %
Vahvistettu valtionosuus	248 300 €	253 442 €	248 199 €			
Vos erotus (vahvistettu-arvioitu)			7 307 €			

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Vs. rakennustarkastaja Mikko Koskela

Rakennus- ja ympäristölautakunta	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	82	7	8,14	24	29,25	38	47,10
Menot	-101	-49	48,02	-77	75,81	-98	97,01
Netto	-20	-42	213,89	-53	269,42	-60	304,54

Tulojen toteuma rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksujen osalta on jäänyt arviota pienemmäksi, koska maatalouksien ja omakotitalorakentamisen rakennuslupien hakeminen on ollut vähäistä. Menojen ylitys johtuu pääasiassa henkilöstökulujen noususta.

Tekninen lautakunta

Teemu Niemimäki

Tekninen lautakunta	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	3 062	790	25,78	1 705	55,67	2 505	81,79
Menot	-3 248	-937	28,86	-1 666	51,29	-2 376	73,16
Netto	-186	-148	79,46	39	-20,89	128	-69,11

Toimintatuotot muodostuvat suurelta osin sisäisesti laskutettavista kiinteistöjen ylläpitoon liittyvistä laskutuksista. Toimintatuotot ovat talousarviota edellä johtuen kertyneistä puunmyyntituloista sekä maa- ja vesialueiden sekä rakennusten vuokratuottoihin liittyen. Yhdyskuntapalveluiden tuottoja nostaa uudisrakentamisen urakointitulot, joita ei olla budjetoitu.

Toimintakulut toteutuivat 73,2 prosenttisesti. Henkilöstökulut olivat budjetoituja arvioita edellä noin 10%, mutta tätä kompensoivat palveluiden ostokustannusten pieneneminen eteenkin sisäisten kiinteistökulujen osalta sekä asiantuntijapalveluostot ovat olleet talousarviota pienemmät. Rakennusten ja laitteiden vuokriin liittyen ja puhdistuspalveluiden osalta alkuvuoden lumitöiden vuoksi toteutuneet kulut ovat olleet arviota enemmän, mutta taas rakennusmateriaalikulut vähemmän. Lämmityskulut ovat olleet vielä tähän asti arvioitua vähemmän, mutta nousupaineet loppuvuotta kohden ovat suuret.

Tekninen hallinto	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	0	5	0,00	15	0,00	20	0,00
Menot	-376	-92	24,48	-184	48,81	-244	64,85
Netto	-376	-87	23,26	-168	44,71	-224	59,49

Kiinteistöpalvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	2 832	728	25,71	1 521	53,72	2 270	80,15
Menot	-2 264	-591	26,09	-1 092	48,24	-1 568	69,27
Netto	568	137	24,19	429	75,56	702	123,48

Yhdyskuntapalvelut	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	230	57	24,75	168	72,93	218	94,76
Menot	-582	-241	41,44	-363	62,44	-524	90,03
Netto	-352	-184	52,36	-196	55,58	-306	86,94

Vesi- ja viemärilaitos	Talousarvio	1-3 kk	%	1-6 kk	%	1-9 kk	%
Tulot	0	0	0,00	0	0,00	-3	0,00
Menot	-26	-13	51,10	-27	102,19	-40	153,20
Netto	-26	-13	51,10	-27	102,19	-44	165,96

3. KAUPUNGIN TULOS III/2021

Kaupungin talousarvioon verrattuna toteumaprosentti toimintatuotoissa oli 73,8 %, toimintakuluissa 77,2 % ja siten toimintakatteessa toteuma oli 78,4 %. Verotulototeuma oli 79,0 % ja valtionosuuksissa 75,4 %. Kaupungin toteutunut kumulatiivinen tulos verrattuna kolmanneskvartaalin talousarvioon (75%) osoittaa, että toimintakuluissa, erityisesti palveluiden ostoissa, on kasvua talousarvioon nähden, kun taas realisoituneet vero- ja rahoitustuotot parantavat tulosta.

Kaupungin tulopohjan muodostavat valtionosuudet, verotulot ja toimintatuotot rahoitustuottoineen. Toimintatuotot olivat 11,83 miljoonaa euroa (M€). Myynti- ja maksutuottoja ei tullut täysin odotusten mukaisesti (-0,2 M€) talousarvioon verrattuna muun muassa lomituspalvelukorvauksiin ja lukukausimaksuihin liittyen, mutta pienempiä tuottoja kompensoi talousarviota suuremmat vuokratuotot, muut toimintatuotot (mm. vakuutusyhtiön korvaukset) sekä hoitopäivämaksutuotot hoito- ja hoivapalveluissa. Vertailukauteen (1-9/2020) nähden toimintatuotot olivat taas summaltaan saman verran suuremmat eli noin 0,2 M€ johtuen eteenkin sote-puolen laskutuksista ympäryskunnilta sekä suuremmista saaduista avustuksista ja tuista valtiolta. Toteutuneet toimintakulut olivat yhteensä 48,99 miljoonaa euroa ja ovat talousarvioon nähden noin 1,4 M€ enemmän johtuen pääasiassa palveluostojen kasvusta eteenkin erikoissairaanhoidossa, mutta myös muissa sosiaali- ja terveystalouden palvelukustannuksien (sote) perhe- ja sosiaalipalveluissa, hoito- ja hoivapalveluissa ja terveystalouden palveluissa. Puhtaanapitokustannukset ja hoitotarvikkeiden lisääntyneet kulut ovat kasvaneet koronan myötä, kun taas matkustus- ja kuljetuspalvelukustannukset pienentyneet. Vertailukautena toimintakulut olivat selvästi pienemmät (4,0M€) muun muassa henkilöstökulujen osalta, kun erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstökulut olivat pienemmät, sekä palveluluiden ostokustannusten osalta, jossa perhe- ja sosiaalipalveluiden osalta mutta myös erikoissairaanhoidon asiakaspalveluostojen kustannukset olivat merkittävästi alhaisemmat kuin tänä vuonna. Palvelusetelimenojen kirjanpitoikäytäntöä on päivitetty vuoden 2021 osalta siten, että ne esitetään palvelujen ostokuluissa eikä avustuksissa, kuten aikaisemmin.

Toimintakate oli -37,16 M€ ja se on vertailukautta noin 3,8 M€ (12 %) negatiivisempi. Toteuma talousarvioon nähden 78,4 %.

Valtionosuudet ovat pitkälti talousarvion mukaiset 75,4 %, yhteensä 19,64 M€ ja 0,23 M€ enemmän kuin vertailukaudella. Hyvä työllisyyskehitys näkyy verotulojen kertymässä, kun verotulot toteutuivat talousarvioon nähden jopa 79,0 prosenttisesti ja olivat kokonaisuudessaan 16,97 M€. Vertailukauteen nähden verotulot olivat noin 0,97 M€ enemmän, kun kummatkin, kunnan tulovero ja osuus yhteisöveron tuotosta, olivat melkein puoli miljoonaa euroa suuremmat.

Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä 0,57 miljoonaa euroa, mitä selittää sijoitussalkun osakesijoitusten myynnistä realisoituneet voitot (0,6 M€). Salkun tuotto on huomattavasti enemmän kuin vertailukautena, jolloin pandemiakevään kurssilaskun jälkeen arvostustasot olivat nousseet pitkälti hankintahinnan mukaisiksi. Poistot olivat talousarvion ja vertailukauden mukaiset noin 0,9 miljoonaa euroa, jolloin tilikauden alijäämäksi toteutui 0,865 miljoonaa euroa kun vertailukaudella se oli 1,175 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Verotulojen kehitys viimeisellä kvartaalilla sekä perusturvan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset (mm. erikoissairaanhoito) määrittävät pitkälti sen, voimmeko päästä vuosikatteen osalta talousarvion mukaiseen lopputulokseen, eli noin 73 tuhatta euroa positiiviseksi. Pandemiakulut tälle vuodelle ovat yhteensä noin 0,6 miljoonaa euroa, mutta vielä ei ole selvillä kuinka paljon valtio

korvaa näistä kuluista ja ajoittuuko korvaus tilikaudelle 2021. Selvää kuitenkin on, että tilikauden tulos poistojen jälkeen menee alijäämäiseksi.

Haapaveden kaupungin tuloslaskelma

Haapaveden kaupunki	Talousarvio	Toteutuma	Jäljellä	TOT%	TOT ed.vuosi
TULOSLASKELMA	+ muutokset	kuluva vuosi			
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	11 017 328	8 126 693	2 890 635	73,8	7 970 509
Maksutuotot	3 449 816	2 402 755	1 047 061	69,6	2 426 447
Tuet ja avustukset	977 352	626 288	351 064	64,1	500 492
Vuokratuotot	524 294	461 836	62 458	88,1	511 666
Muut toimintatuotot	68 900	217 109	-148 209	315,1	229 481
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	16 037 690	11 834 681	4 203 009	73,8	11 638 595
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-25 143 994	-18 685 112	-6 458 882	74,3	-17 829 229
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-5 509 889	-4 162 885	-1 347 004	75,6	-3 898 647
Muut henkilösivukulut	-1 003 170	-691 436	-311 734	68,9	-584 450
Palvelujen ostot	-24 944 505	-20 448 643	-4 495 862	82,0	-17 172 147
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 686 893	-2 648 172	-1 038 721	71,8	-2 483 044
Avustukset	-2 045 160	-1 507 620	-537 540	73,7	-2 240 559
Vuokrat	-1 074 609	-802 858	-271 751	74,7	-680 275
Muut toimintakulut	-41 131	-44 788	3 657	108,9	-70 613
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-63 449 351	-48 991 512	-14 457 839	77,2	-44 958 965
TOIMINTAKATE	-47 411 661	-37 156 832	-10 254 829	78,4	-33 320 370
Verotulot	21 486 000	16 970 346	4 515 654	79,0	16 000 682
Valtionosuudet	26 042 737	19 638 031	6 404 706	75,4	19 407 052
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	147 600	92 208	55 392	62,5	102 793
Muut rahoitustuotot	158 000	689 514	-531 514	436,4	1 299 475
Korkokulut	-275 000	-127 645	-147 355	46,4	-135 206
Muut rahoituskulut	-75 000	-88 161	13 161	117,5	-1 256 771
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	-44 400	565 918	-610 318	-1 274,6	10 290
VUOSIKATE	72 676	17 462	55 214	24,0	2 097 655
Poistot ja arvonalentumiset	-1 176 961	-882 550	-294 411	75,0	-922 388
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 104 285	-865 088	-239 197	78,3	1 175 267

4. INVESTOINNIT III/ 2021

Investoinneiksi lasketaan yli 10 000 euron uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeet. Investoinneiksi voidaan katsoa myös hanke, joka on luonteeltaan investointi. Määrärahavaraukset tehdään ilman arvonnäköalaa. Lähtökohtana on, että vuonna 2021 ei aloiteta uusia investointiohjelmiä, vaan saatetaan loppuun keskeneräisiä projekteja. Pääsääntö ei koske lakiin perustuvien velvoitteiden täyttämiseen tähtäviä investointeja. Kaupunkistrategian mukaisesti investoinnit mitoitetaan siten, että välttämättömät investoinnit kyetään toteuttamaan ja investointivaraa jää myös kaupunkia kehittäviin ja työllisyyttä edistäviin hankkeisiin. Etusijalla ovat investoinnit, joilla palvelurakennetta ja kustannustehokkuutta kehitetään suunnitelmallisesti.

Investointiprojekti	TA 2021	09/2021	Toteuma-%
Maa- ja metsäalueet, netto	50 000	0	0,0 %
It- ja muu kalusto	62 300	0	0,0 %
TOS-projekti	5 000	619	2,7 %
Asianhallintaohjelma	18 000	0	0,0 %
Lähiliikuntapaikat	25 000	0	0,0 %
Kalusto	32 000	18 824	58,8 %
Uuden koulun kalusto	1 063 000	14 107	1,3 %
IT	213 000	41 269	19,4 %
Arkisto	0	7 710	0,0 %
Arviointi- ja kunt.yksikkö	0	71 491	0,0 %
Erkkiseniemien kunnalistekniikka	0	9 420	0,0 %
Kiinteistöjen remontointi	200 000	34 892	17,4 %
Uusi koulu	7 567 000	4 432 335	58,6 %
Haapajärven ekologisen tilan tutkiminen ja parantaminen, tutkimusosio	40 000	61 904	154,8 %
Haapajärven ekologisen tilan tutkiminen ja parantaminen, kunnostusosio	58 000	24 039	41,4 %
Kaikuluotaus ja turojen poisto Iso-Vatjusjärvellä	29 000	0	0,0 %
Katurakentaminen	300 000	40 570	13,5 %
Investoinnit yhteensä	9 662 300	4 757 179	42,7 %
Investoinneille myönnettävät avustukset			
Uusi koulu	437 500	0	0,0 %
Haapajärven ekologisen tilan tutkiminen ja parantaminen, tutkimusosio	40 000	0	0,0 %
Haapajärven ekologisen tilan tutkiminen ja parantaminen, kunnostusosio	58 000	32 000	55,2 %
Kaikuluotaus ja turojen poisto Iso-Vatjusjärvellä	24 650	0	0,0 %
Avustukset yhteensä	560 150	32 000	5,7 %
Investoinnit lautakunnittain yhteensä	TA 2021	09/2021	Toteuma-%
Khall	135 300	619	0,5 %
Hyvinv.ltk	25 000	0	0,0 %
Sivistys ltk	1 095 000	32 931	3,0 %
Perusturva	213 000	48 979	23,0 %
Tekninen	8 194 000	4 674 651	57,0 %
	9 662 300	4 757 179	49,2 %
Avustukset	-560 150	-32 000	5,7 %
Investoinnit netto	9 102 150	4 725 179	51,9 %

Suurin osa investoinneista liittyy teknisen puolen investointeihin, joista merkittävin on uuden koulun rakentaminen. Talousarvioon verrattuna kouluprojektin kulut kattavat noin 58,6 % ja siihen sisältyviä kustannuksia on kirjattu vuoden kolmannen kvartaalin osalta noin 4,43 miljoonaa euroa. Arviointi- ja kuntoyksikköön sisältyy noin 71 tuhatta euroa kuluja, joita katetaan testamenttivaroin. Kiinteistöjen remonteihin on aktivoitu noin 35 tuhatta euroa, mikä on noin 17 % talousarvion kokonaiskustannuksista. Katurakentamisen 0,30 miljoonaan määrärahoista on käytetty 13,5 % eli noin 41 tuhatta euroa. Perusturvan IT-hankinoista on toteutunut noin 23 % talousarvioon nähden, kun it-investointeihin on kuluja aktivoitu noin 49 tuhannen euron verran. Haapajärven ekologisen tilan tutkimiseen ja parantamiseen on investoitu yhteensä noin 86 tuhannella eurolla, mihin avustuksia on varattu talousarvion mukaisesti 98 tuhatta euroa.

Kaikki investoinnit yhteensä nettona olivat 4,73 miljoonaa euroa ja 51,9 % talousarvioon nähden. Investoinnit ovat keskeneräisinä hankkeina taseessa niin pitkään kun ne otetaan käyttöön, minkä jälkeen poistot alkavat kirjautuvat tulokseen suunnitelman mukaisesti.